

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al desenvollop de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los suscriptors del interior reben las obras del
: : : : : folleti encuadernadas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

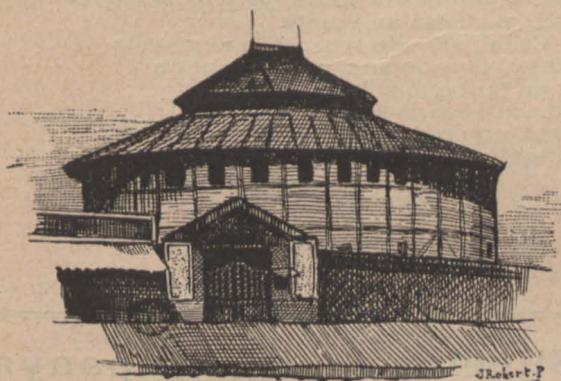
REDACCIÓ Y ADMINITRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2° (Buzó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
Donant avis se passa á domicili sense
: : : : : augment de preu : : : : :

NOSTRES TEATROS

Circo Espanyol Modelo

Instalat en un dels solars del carrer Marqués del Duero, pròxim á la surtida del carrer Nou de la Rambla; es aquest teatre un lloch d'esbarjo extraordinariament concorregut, al que li dona especialment vida próspera, la barriada del Poble Sec.

Presenta la forma d'un circo ecuestre, y ab aquest género d'espectacle va inaugurar-se en 4 d'Abril de 1892. Poch després va dotársel d'un escenari, y transformada la pista en platea, va inaugurar-lo com á teatre una companyia dramática dirigida per D. Enrich Borrás, en 1er de Febrer de 1893. En Juliol del mateix any comensá á actuar-hi companyia de sarsuela, implantant-se la combinació dels preus per actes, essent lo de la entrada deu céntims, y aixís ha vingut continuant-ho fins al present, lo qual demostra l'èxit obtingut.

La cabuda actual s'aproxima á uns 2,000 espectadors. —X.

Homenatge á Jacinto Verdaguer

Llista oficial de las cantitats recaudadas per la «Comissió Executiva».

	Pesetas
Suma anterior.	938'50
Joan Gubern.	10
Un catalá	1
Joseph Bernat Guilleuma	50
Manuel Sanz.	2
L. R.	1
Joan Capdevila.	2
Un enemich de las injusticias	5
Aurelio de la Casa.	5
J. M. A.	5
Joan Costa	2'50
J. B. y A.	25
J. B.	2
F. Janssens	3
Total	1002'50

Dimecres passat, va fer-se la primera imposició al Banch de Barcelona del dipòsit acordat fer ab las cantitats que 's vagin recaudant.

Han obert també suscripció los importants periódichs *El Album*, de Tarragona; *El Provensalense*, de Sant Martí de Provensals; *Revista Gallega*, de la Coruña; *Las cuatro barras*, de Vilafranca del Panadés y *Lo Regionalista*, de Barcelona.

Llista de LO TEATRO REGIONAL

	Pesetas
Suma anterior.	136'55
Rafel Bohigas	25
Benet Padrós.	1'50
Joan Alfonso.	2'50
Total.	140'80

(Continúa oberta la suscripció)

Teatro Catalá

L' ARCALDE DEL DIA

Comedia en dos actes y en vers, original de D. Gustavo Martí de Revert, estrenada en la nit del 5 de Juliol de 1896, en lo teatro del Centro Tradicionalista de Vich.

Si l'autor d'aquesta comedia no pretenia altre cosa que la de fer passar un rato divertit als espectadors, consegueix plenament son objecte.

Encara que alguns de sos passatjes resultan un tan inverossímils, quedan atenuats per los abundants acudits del diálech.

La execució fou poch bona, degut á la mala distribució de papers, faltada de carinyo y sobrada de des-cuit.—J. S.

UNA LLISSÓ DE DIBUIX

Sarsuela en un acte. Lletra de D. Francisco Figueras, música del mestre Fando. Estrenada la nit del 11 en lo Jardí Espanyol.

Es d'acció bastant moguda, y algunas de las situaciones foren celebradas del públich. La música, sense ser de lo més acertat que d'aquest compositor havém sentit, cumples be l'objecte.

Lo desempenyo, ab tot y ser molt deficient, va aplaudirse y l'autor demanat á las taulas.

X.

Estiuejant

Son muchas las casas en que, com una que coneix, cada any per aquesta época s'hi desenrotlla la mateixa comedia.

Tot es traji amunt y avall. Tot es arrossegar mundos y maletas y donar ordres en alta veu; fer soroll á fi de que 'l vehinat s'enteri de l'objecte que motiva aquell desordre y precipitació.

—Mireu, noyas, molt cuidado no 's rebreguin los vestits colors ocre de cuyna; procureu que 'ls sombreros vagin ben col·locats sobre de tot perque al tancar los mundos las tapas no aixafin aquest be de Deu de hortalissa que 'ls dona tanta elegancia. No descuideu res; sobre tot porteusen alguna «novela del folletín» per entretenir los ratos en que 'l sol siga servit no permetrens la surtida dificultant las excursions y anadas á las fonts d'ayguas gemadas, absenta y regulador inmillorable del ventrell.

Algún vehi 's riu interiorment, al sentir aqueixas demostracions tan cursis.

La familia de D. Secundino, modest empleat d'aduanas, quin cárrech l'obliga á gastar molta fanfarria y á consumir á l'engrós moltes patatas y bacallá ab xanfayna, cada any quan las calors fan sa molesta entrada, se desfan per enterar á tot lo mon de que han d'abandonar la ciutat, en la quina las brometas de l'istiu no 'ls sentan be á sas delicadas personas.

De tothom se despedeixen com qui 's prepara á passar la mar, aussentantse per llarch temps á llunyas terras, sortint triunfalment en plena llum del dia arrastrats per un faeton, mostrant al través de sas finestretas un rengle de fesomias ab més tons y retochs qu'un quadro al oli; ab lo sostre y sitial del cotxero inundats per maletas y mundos, tan plens d'il·lusions com des-embarrassats de càrrega, anant á fer una volta per devant de l'estació, á paladeijar, envejant á los felissos mortals quina posició los hi permet poguer allunyar-se

cap algun dels fresquívols y pintorescos indrets de los que está provista abundantment l'hermosa Catalunya, passant de llarch, y anantsen cap á fastiguejarse los tres mesos reglamentaris en algún barracón de per aquí la montanya pelada, ó per los voltants de Vall-carca, sostre mort 'honts' arreplegan las miserias vergonyants cubertas per pellingos y aprofitaments «que un tiempo fueron» com digué un versayre, fent verdader «tour de force» per posarlos al estil del dia y dissimular lo raquitisme de grandesas que embolcallan.

Pochs dias fa qu'han abandonat la ciutat, que ja desitjan de tot cor que las calors s'acabin, tant per l'escena magistral de la tornada, com per curarse de la malaltia tan propia de la gent inglesa y d'efectes més desastrosos per ells que totes las calors hagudas y per haber

Quant de planyer sou vosaltres ¡oh! infelissas victimas de la guilladura de las grandesas; y quantas malediccions vos endreçan los desdixats que tenen algun compte pendent ab alguna d'aquestas calamitats més temibles que las set plagas d'Egipte.

¡Deu nos lliuri de una falta tan gran de sentit práctic!

C. SAMÀ.

Fulla d'álbum

Avuy qu'en lo teu front rellú explendent la flor de la ignocencia, en tos brassos m'extrenys y m'acaricias ¡oh! ma dolça amigueta.

Cada petó dels teus, cada abressada, fins al fons de mon ànima penetra y en tant que á flor de llabi hi acut somris alegre, sent' que rodola per las mevas galdas una llàgrima ardenta...

¡Si poguesses llegir en mon cor llavoras, si llegirhi poguesses!...

¡Per qué no ha de durar tan com ta vida ta angélica ignocencia!

JAPET DE L' ORGA.

Siluetas de la companya

DEL NATURAL

Era potser lo soldat de la companyia que menos temia las balas, nos ho havia probat un grapat de vegadas. Quan se tractava de sortir al camp, era 'l primer en presentarse voluntari, lo seu goig eran las operacions, ¡com hi disfrutava! Ho feya per si podia guanyar algun ascens, ó pera veurer si lograva lo poguer lluhir una honrosa creu roja del mérit militar? Lo primer no era possible perque desgraciadament no sabia escriurer ni llegir; lo segon era lo probable, y era de creurer aixís, perque 'ns ho havia dit als amichs á dotzenas de vegadas:

—Res me faria—deya—rébrer una ferida que 'm tingués un mes al llit, con tal de que se m' donés una creu, y tindria que ser molt desgraciat, si no lograva lo únich qu'espero de la companya, per aixó vaig venir voluntari á Cuba.

Pobre xicot, ab poca cosa verdaderament se acontentava.

Ja feya tres mesos que frascava de ferm per aqueixas maniguas del diable, y lo seu somni daurat no 's realisaba, en tot aquest temps no

havia tingut la sort de pendre part en cap foch d' alguna importancia, solzament petitas escaramussas que no valian la pena de parlarne, em pro, hi ha un refran que diu: «lo que no passa en un any, passa en un dia», y aixís fou. Cinch horas de foch ab una partida enemiga, negres casi bé tots ells, que 'ns triplicaba en número, va ser la causa de que se 'l proposés pera lo que tant desitjava; s' ho mereixia.

Durant lo foch s' havia portat de la manera que sols saben portarse aquells que senten correr per sas venas l' ardenta sanch de nostres avis, d' aquells que 'n África es cubriren de gloria immortalisant una vegada més la terra catalana.

Encara 'm sembla que 'l veig aclotat darrera d' una mata, feya pochs disparos, pero cada bala que sortia del seu maüsser, equivalia á un insurrecte al altre barri; en lo moment suprem de embestir á bayoneta calada, va ser quan vaig ferme lo càrrech sufficient de la envejable sanch freda d' aquell amich paisá. Jo, com un autó-mata, seguia los seus mohiments.

Un ¡ah! indefinible va escapar-se de son pit, una rialla diabólica va dibuixarse en sa cara, que 'm va esferehir, veigí que 'ls ossos de sa cara 's pronunciavan enérgicament, y dirigint alenfront una mirada de tigre, apretá á correr de tal manera que vaig temer per la seva vida; á poch lo havia perdut de vista.

Restablerta la calma, poch me costá 'l trobar-lo, perque sent de la meva companyia, per forsa l' havia de veurer.

—Ja estarás satisfet,—li deyan los paisans,—al últim haurás lograt sortir ab la teva.

—Ja era hora,—contestava,—á lo menos quan me donguin la llicencia podré dir als meus vellets y á tots aquells que vulgan sentir-me: «aquesta creu vaig guanyarla honrosament en los camps de Cuba lluytant per la patria». Y quan la xicota 'm vegí, no se 'n posará poch de cofoya; vámos, vos dich en vritat qu' estich content y satisfet, vritat es també que la he suada de valent, pero aquí en aquest mon, pera lograr lo que desitja no fá de tripas *corassón*?

—Sí, noy, sí; tens rahó que 't sobra, las tevas ideas son per envejarlas, pero més encara la teva sanch freda. Si jo fos capitá general 't feya tinent deseguida.

La nit era clara, serían las dotze. La patrulla acabava de sortir del cos de guardia, la seva missió era vigilar las aforas del destacament, precis y exposat servey y un dels més importants en l' art de la guerra. Eran vuit y estaban disposats á vendrer caras sas vidas, si l' enemich hagués volgut ferne alguna de las sevas. Tot feya pressagiar que la nit passaria sense tiros, y ja la patrulla 's disposava á retirarse, quan un tiro, un no més, va rompre la misteriosa quietut que regnaba, al mateix temps que un esglayador ¡ay que m' han mort! eixia del grupo de vuit homes format per la patrulla.

¡Pobre xicot! Era lo meu amich, precisament aquell dia era el primer que lluhia la creu roja en lo seu pit. ¡Deu lo tinga al cell!...

JOSEPH FRANQUESA.

Habana, 1896.

Servey de fora

SITGES. — Dissapte passat, la companyia catalana posá en escena en lo Prado Suburense, las comedias *Lo primer amor* y *Lo marit de la difunta*.— S.

MATARÓ. — Lo día 4, en l'«Ateneo de la Classe Obreira», se representá ab molt ajust un celebrat drama de Feliu y Codina, y la pessa *A ca la modista*.— G.

ARENYS DE MAR. — Durant la Festa Major ha actuat en lo teatro Principal, la companyia dels primers actors Parreño y Miquel, essent molt elogiada la interpretació de las obras posadas en escena. Sigüé celebrat també lo monólech del senyor Llibre *¡Sabaterada!*.— P.

BANYOLAS. — En lo «Centro Bañolense», lo día 5 s' hi doná la primera representació de la sarsuela *Lo somni de la Ignocencia*, essent rebuda ab gran aplauso. Lo desempeñyo molt bo á càrrech de las senyoras Pilar del Castillo y Novíols, y dels senyors Torres, Castillo y Malonda.— X.

SABADELL. — Diumenge passat, en l'«Associació de Catòlics», va representarshi lo drama en tres actes *Dabaladas del cor*, y la pessa *L' últim inglés*.— Ll.

VILANOVA Y GELTRÚ. — Diumenge passat, la companyia catalana del teatro Romea de Barcelona, representá escullidas obras en lo Tivoli Vilanovés, *Las joyas de la Roser* y *Lo marit de la difunta* per la tarde, y *Lo primer amor* y *Cura de moro* per la nit, obras rebudas ab general agrado.— R.

ESPLUGAS. — Diumenge últim se varen representar las joguinas bilingües, originals d' Enrich Cortés, tituladas *Blanca y Niní*; y los monólechs *¡Quina dona tinch!* y *¡Justicia Humana!* Varen distingirse en lo treball artistic, la senyoreta Cortés y los senyors Solá, Batallé, Solá y Minguet.— C.

TARRAGONA. — Diumenge per la tarde se representá en la societat «Centre Catalá», lo sainete en un acte *Cura de Cristiá*.

Los actors foren aplaudits y cridats en escena per dos vegadas.— J. N. V.

GRACIA. — Lo dissapte tingué lloch en lo teatro Moratín, una funció dedicada á la memoria del inolvidable creador del teatro de la terra, D. Frederich Soler (Serafi Pitarra); formaban lo programa las celebradas produccions de tan admirat geni *Lo timbal del Bruch* y *Lo ret de la Sila*, se llegiren poesías alusivas al acte, tenint lloch la coronació del busto de dit autor. En la funció que 's doná lo diumenge, s' hi representá *Sense argument*.

En lo teatro Zorrilla, diumenge debía donar la primera funció una companyia dramática, la qual se proposa posar en escena importants obras dramáticas.— P. M.

VICH. — Durant los días de la festa major, en lo teatro del «Centro Industrial», ha actuat la companyia de sarsuela dirigida per los senyors Sendra y Valldeperas.

En lo teatro Ausonense, hi treballa la companyia de ópera que dirigeix el mestre Vehils.

En lo teatro del «Centro Tradicionalista», entrenaren la comedia *L' arcalde del dia*, de la cual nos ocupém en lo lloch de costúm.

En lo teatro «Juventut Católica», las sarsuelas *Los Bandoleros*, *Setze juljes* y lo *Lo Sant del amo*. En la última va tenirhi grandiosa ovació el nen Ballart en lo paper de Manxayre.— J. S.

Novas

Avuy repartim lo penúltim folletí de la important obra *Lo gra de mesch*, lo qual finirá al número próxim.

En lo número present acaba la publicació del interessant folleto *Verdaguer revindicat*. Atenent la petició que 'ns han fet bon número de llegidors, vegis al final d'aquest número l'avis corresponent pera l'enquadernació.

Desde demá diumenge fins al 15 d'Agost próxim, podrán visitarse las salas del «Ateneo Obrero» de Barcelona, Tallers, 22, 2on, hont están exposats los treballs que 'ls alumnos de las clases de dibuix han presentat en los examens del curs que acaba de finir.

Havém tingut ocasió de visitarlos y atestigüem son dignes d'alabansa los avensos adquirits per tan lloable institució.

Tenim rebut l'*Anuari Catalá*, any tercer, coleccionat per D. Joan Umbert. De la importancia d'aquest anuari pensém ocupantsen en un dels números vinents, com aixís mateix de la *Geografia de Catalunya* per D. Francisco Flós y Calcat.

Dimars passat va celebrar en lo teatro Tivoli la seva funció de benefici lo celebrat actor D. Juliá Romea. Formá part del programa lo bonich arreglo, lletra y música deguda á dit senyor, ab lo títol de *La hija del barba*, en quin llibre, com saben nostres lectors, posá las sevas mans ab lo mal acert de costum, baix lo títol de *Un debut*, lo desgraciadament célebre plagiar, des-
acert que 'l públich en aquest día pogué apreciar novament en lo ben trevallat *La hija del Barba*.

En aquesta funció hi prengué part la senyoreta Luz Romea, filla del beneficiat, la que debutá cantant ab molt gust y afinació fent gala de bonica veu, varias composicions espanyolas.

S'anuncia l'espectacle *Los Sobrinos del capitan Grant*.

Continúan donantse ab molt aplauso en lo teatro Novetats, representacions del preciós drama *María del Carmen*, original de Feliu y Codina.

Ab molta concurrencia han vingut donantse durant la present setmana en lo teatro Eldorado, la serie de representacions anunciadas del drama *Juan José*.

Se diu que passará próximament á n'aquest teatro la companyia que actúa al Lírich.

Al Jardí Espanyol, durant aquets últims días ha sigut cada día més marcada la falta de concurrencia, essent de notar que aquest desgraciat fet, ha coincidit desde que s'han aumentat las representacions de sarsuelas castellanias, y que comensá á perdrers lo favor del públich ab lo desacert de suspender las representacions del més gran éxit de la temporada, *Verdalet pare y fill del comer de Barcelona*, posant en cambi obras que duyan ja al demunt lo sello del desprestigi.

Verdaderament es de doldrer que al únich punt indicat pera 'l cultiu del catalá aquest istiu, s'hagi evidenciat tal falta de tacto en la disposició de las funciones, perjudicantse la Empresa á sí mateixa.

Atacat d'una afecció á la laringe y per prescripció facultativa, l'apreciable tenor de sarsuela D. Emili Huerva permanexirá dos anys retirat de la escena.

Avuy dissapte tindrà lloch, en lo Circo Espanyol, la

primera representació del sainete lírich, original del conegut autor dramátich D. Joseph María Pous, música del mestre D. Modest Ferrer, *Los Encants de Sant Antoni*. Segons tenim entés, la empresa de dit teatro posará aquesta obra ab deguda propietat escénica.

Per avuy s'anuncia al teatro Granvia lo debut de la companyia de sarsuela dirigida per lo mestre Barceló. Forman part d'ella aplaudits artistas, la majoria de ells celebrats pel públich barceloní. Los preus establerts son los económichs de costum.

LOS CANTADORS.—Va celebrar funció diumenge passat, dedicantla al primer aniversari de la mort del immortal poeta Frederich Soler. Se posá en escena son celebrat drama *Lo Contramestre*, distingintshi, además dels que feyan los papers de Gertrudis y lo de Sisó, la senyoreta Turrez y los senyors Vinyals, Vila, Barba, Florensa, Pons y Permanyer; per completar la festa se llegiren poesias, distingintshi, además de varios dels que surtiren en lo drama, los senyors Sadurní, Freixinet, Urrich y Sadurní (Joan), que llegí ab molt bon aplauso la poesia de Soler «La Ferrera del Firal».

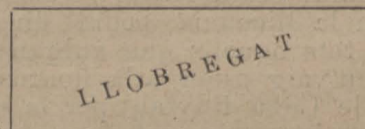
Cul de sach

Durant una representació, entre bastidors, hi ha una senyora que desitja parlar ab un actor qu'está en escena. Tot es ferli senyas porque la vegi. De prompte, per indicarlo aixís la situació de l'obra, lo traspunte, ab lo bombo imita lo soroll d'un tró. La senyora se li acosta y li diu afectuosament:

—Mil gracias; á veurer si se'n adonará.

Enigmas

Geroglífich comprimit

I. CARDUS DE B.

La solució en lo número próxim

Correspondencia

Jaume Cardona: te poch de bona. — Just de Argemí: decau al fi. — Joseph Canals: serán fanals. — C. Samá: pot ben aná. — I. Cardus de B.: cregui que li posaré. — Rossendo Coll y Comissió: l'objecte es més que rebó. — J. F. Baleta: es cosa bastant fluixeta. — J. Bautista Alemany Borrás: ¡al istiu estar tan trist, vaya un cas! — A. Pallejá: un anirá. — Japet del Orga: favor que otorga. — Lluís de Martorell: acceptat lo seu concell. — Joan Ribas Puigvert: la gracia no se li pert. — Maurici Casamitjana: llegintha hem perdut la gana. — Rossendo de Cardalús: al cobe, per lo difús.

Y tot lo que no s'haigi citat, es que no queda acceptat.

Enquadernació del folleto VERDAGUER REVINDICAT

AVIS. — Quedant acabada la publicació d'aquest folleto en lo número d'avuy, los senyors que desitjin encarregarnos la seva enquadernació, poden presentar á l'Administració tots los fulls que 'l componen, junt ab la corresponent tapa que va impresa en lo número d'avuy. Lo preu es 15 céntims.

Com que del folleto *Verdaguer* no se n'ha fet tiratje apart, no es probable poguer verificar cambi com ab las comedias, en quin cas al fer entrega s'avisará lo dia que quedarà enquadernat l'exemplar.

Tipografia «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861